

CENY PRENUMERATY:
We Lwowie: miesięcznie . . . . . 2 korony
Za cenz. dwukrotną dostawę dopłaca się 60 hal.
Z jednokr. przesyłką w kraju i monarchii:
mies. K 2-70, kwart. K 8—, rocznie K 32—
Z dwukrotną przesyłką pocztową:
mies. K 3-20, kwart. K 9-50, rocznie K 38—
W Niemczech miesięcznie . . . . . K 4—
W innych państwach Związku . . . . K 5—

GAZETA

CENY OGŁOSZENI:
Wiersz petytowy jednolamowy lub jego miej-
sce 24 hal. — Nadesłane za wiersz petito-
wy lub jego miejsce 80 hal. — Po kronice
i przed tekstem wiersz petytowy 2 korony.
Nekrologia za wiersz 60 hal.
Drobne ogłoszenia po 6 hal. za wyraz —
najmniej 60 halerzy. Wyrazy tłustemi czcion-
kami liczą się podwójnie.

PORANNA

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 6-tej rano i o godzinie 2-giej popołudniu („Gazeta Wieczorna“).

**Adres Redakcyi, Administracyi i Drukarni: Lwów, ul. Sokoła L. 4. — Adres telegr. „Sara“ Lwów. — Telefon Redakcyi Nr. 155, telefo-
Administracyi Nr. 1201. — Rękopisów nadesłanych nie zwraca się — Cena egzemplarzowa Lwowie 4 hal., w kraju i monarchii 6 hal.**

Nr. 2022:

Lwów, wtorek dnia 11. sierpnia 1914

Rok IV.

W pożodrze wojennej.

**O wspólny front polski. — Dalsze porażki Moskali. — Złote myśli
Sazonowa. — Nieudały atak Korpusu francuskiego.**

O jedność czynu.

Lwów, 11. sierpnia.

Centralny Komitet Narodowy (skupiający w sobie resztki b. Rady Narodowej) wydał wczoraj odezwę, w której wzywa Komisję Tymczasową Skofederowanych stronnictw niepodległościowych do połączenia się na zasadzie zupełnej równorzeczności. „Niech powstanie jedno kierownictwo, które obecnie nie roszczać sobie praw Rządu Narodowego, weźmie na siebie ster sprawy i walki narodowej. Chcemy iść w bój o losy Polski razem z Wami jako jeden naród.“

W związku z tem apelem Komisaryat K. S. S. N. Galicyi Wschodniej we Lwowie nadsyła nam następujący komunikat:

„Wobec publicznego apelu Centralnego Komitetu Narodowego do Komisji Skofederowanych Stronnictw Niepodległościowych o wytworzenie łącznego kierownictwa dla spraw walki zbrojnej z caratem, Komisaryat dla Wschodniej Galicyi K. S. S. N. stwierdza, że Komisya tego samego gorąco pragnie i do tego celu jak najusilniej nie od dzisiaj dąży. Komisaryat wszakże inicjatorem był Zgromadzenia obywatelskiego z dnia 6. bm., gdzie wybrano tych właśnie delegatów, którzy obecnie starają się o doprowadzenie porozumienia do skutku.

Komisaryat na Galicyę wschodnią K. S. S. N. wysyła też bezzwłocznie delegata do Krakowa celem zasięgnięcia decyzji Komisji co do porozumienia się z Centralnym Komitetem Narodowym na podstawach, zaproponowanych w publicznym apelu przez Centralny Komitet narodowy.

Jakkolwiek niektóre twierdzenia komunikatu wydanego przez Centralny Komitet narodowy dotyczące rzekomych trudności stawianych porozumieniu przez Komisję S. S. N. nie są zgodne z faktycznym stanem rzeczy, Komisaryat zadawalnia się obecnie tylko tem ogólnem stwierdzeniem, nie chcąc utrudniać rokowań o porozumienie przez podtrzymywanie nastroju polemicznego.“

—oo—

Kraków. (TBK.) W niedzielę odbyło się na zaproszenie prezesa Koła Polskiego dra Leo zebranie kilkudziesięciu obywateli celem nad obecną sytuacją polityczną. Zabierali głos prezes Leo, ks. bisk. Sapieha, St. Tarnowski, Zdzisław Tarnowski, prof. Wichenkiewicz, adw. Badnarski, poseł Haller, prez. Tunski, red. Konopiński, poseł Maryewski, dr. Tad. Starzewski, prof. Jaworski, dyr. Paszkowski, prof. Nowak, poseł Srokowski. Wszyscy wyrazili przekonanie, że akcją polityczną, którą należy podjąć w interesie narodu w obecnej chwili, prowadzić powinien prezydent Ko-

ła polskiego. Do załatwienia czynności wynikających z obecnego położenia Koło polskie powinno stworzyć odpowiednie ciało.

Prez. dr. Leo oznajmił, że we wtorek 11 bm. uda się do Wiednia celem dalszych konferencji z czynnikami państwowymi rozpoczętych już 31 lipca i 1 sierpnia i podanych do wiadomości prezydium Koła na posiedzeniu 2 sierpnia. Dalej oznajmił, że zamierza urządzić stałą służbę Koła polskiego w Wiedniu, oraz wwołać Koło na koniec bieżącego lub początek przyszłego tygodnia. Zaprosi równocześnie grono osób na zasadzie Koła sejmowego. W szczególności zaprosi na te narady także Centralny Komitet Narodowy powołany do życia przed kilku dniami we Lwowie. Zebrani przyłączyli się jednomyślnie do tego programu i wyrazili zdanie, że do chwili decyzji Koła polskiego wstrzymać się należy z określeniem swego stosunku do już istniejących komitetów. Zarazem wypowiedzieli zebrani zdanie, że w sprawie organizacji wojskowych najpilniejszym zadaniem jest uzyskanie kombatanów dla szeregów niosących życie w ofierze ojczyźnie.

—oo—

Koło polskie.

Kraków. (TBK.) Prezes dr. Leo zwołał Prezydium Koła na sobotę 10 przedpołudniem do sali Rady miejskiej w Krakowie. W niedzielę 16 o g. 10 przedpołudniem odbędzie się posiedzenie plenarne Koła polskiego w Krakowie. Jednocześnie zaprosił prezes Koła członków Centralnego Komitetu Narodowego we Lwowie, oraz prezydya polskich klubów sejmowych na konferencję, która odbędzie się w sobotę 15 bm. o g. 4 popoł. wspólnie z prezydium Koła polskiego.

Kraków. (TBK.) Prezes Koła ogłosił następujące wezwanie do członków Koła: Ze względu na obecną sytuację, wymagającą czujnej baczności polskiej reprezentacji parlamentarnej upraszam Szan. Członków Koła polskiego, aby zechcieli nieopuszczać ile możności swego stałego miejsca zamieszkania w kraju, oraz o każdej zmianie donosić bezzwłocznie prezesowi Koła polskiego w Krakowie.

Kraków. (TBK.) Prezes Koła polskiego wyjechał wczoraj w ważnych sprawach do Wiednia.

—oo—

Zrównanie Strzelców z armią regularną.

Lwów, 11. sierpnia.

Namiestnik zawiadomił wszystkich starostów i obu prezydentów miast stołecznych, że na pod-

stawie cesarskiego postanowienia z dnia 3 sierpnia br. minister obrony krajowej upoważnił namiestnika do udzielenia pod pewnymi ściśle określonymi warunkami zezwolenia na przekształcenie istniejących w kraju Związków i Tow. strzeleckich (Sokoli, Strzelcy, Drużyny strzeleckie itp.) tak polskie, jak i ruskie, na korpusy strzeleckie, które mogą być wcielone do pospolitego ruszenia a więc stanąć pod ochroną prawa międzynarodowego. — Korpusy te otrzymają w razie zastosowania się do wszystkich im postawionych warunków karabiny, oraz przepaski do noszenia na lewym ramieniu jako odznakę przynależności do siły zbrojnej państwa.

Tow. i Korpusy strzeleckie mają w celu użytkowania takiego zezwolenia zgłaszać się do właściwych starostw względnie do dyrekcji policji i magistratów obu miast stołecznych. Starostwa przedłożą podania prezydium namiestnictwa z projektem statutu. Namiestnik upoważniony jest do zatwierdzenia statutu.

—oo—

W obozie strzelców.

Wiedeń. (Tel. wł.) Tut. „Reichspost“ daje następujący opis wizyty swego korespondenta krakowskiego u ochotniczych polskich strzelców:

Dziś zwiedziłem tutaj obóz polowy polskich strzelców. Znajduje się w jednym z przedmiejskich ogrodów Krakowa, gdzie niedługo odbyła się wystawa. Wszystko jest urządzone po wojskowemu. U wejścia stoi warta z bagnetem, która dozwala na wstęp tylko za specjalną legitymacją. Po zameldowaniu się u komendanta placu łączy się na wielki podwórzec wewnętrzny. Tu widać ożywioną działalność. Na wielkim placu ćwiczy się z górą 2000 strzelców pod komendą własnych oficerów. Wszystko odbywa się jak na placu musztry. Karabiny stoją złożone w kozły. Kilka kuchni polowych zaopatrzyły w jedzenie tę małą armię. W jednym z budynków pobocznych znajduje się komenda główna. U wejścia znowu straż, meldowanie się u oficera służbowego. Usposobienie strzelców jest doskonałe. Skoro dowiedzieli się, że jestem reprezentantem „Reichspost“, zasypali mnie pytaniami, kiedy wreszcie uderzy się na Rosyę. Z godziny na godzinę powiększają się zastępy strzelców. Coraz to nowe oddziały ze śpiewem nadciągają do obozu. Entuzjazm wzrasta z dnia na dzień.

—oo—

Kraków. (TBK.) Na tablicy w przedsionku Wszechnicy Jagiellońskiej umieszczono następu-

jąca odezwę senatu i profesorów wszechnicy:

„Do Ciebie młodzieży polska zwraca się dziś senat, zwracają się profesorowie Jagiellońskiej Wszechnicy. Od pracy spokojnej, choć żmudnej, od codziennego szarego życia oderwał setki z was groźny dzień dzisiejszy, włożył w ręce broń i powołał do boju, który na naszej polskiej ma się toczyć ziemi. Zebrani tu w pustką dziś stojącym gmachu naszej Almae Matris żegnamy was wszystkich, którzy idziecie, ślemy wam z serca płynące słowa: Niech Was ukochana młodzieży nasza prowadzi Bóg, niech was znów jak najrychlej wróci, opromienionych blaskiem jasnego słońca, które oby naszej polskiej zaświeciło Ojczyźnie. Ty polska młodzieży, wierzymy, że zaufania społeczeństwa nie zawiedziesz. Odezwa zwraca się w końcu do tych, którzy zostają i przedstawia im pole pracy społecznej w kraju.

—oo—

Na granicy wschodniej.

(Telegram c. k. Biura korespondencyjnego).

Wiedeń, 10. sierpnia.

Na granicy rosyjskiej nie przyszło do żadnych szczególniejszych wypadków.

Brody. (Tel. wł.) W Strzemińcu napadł o-negdaj oddział kozaków w sile około 70 ludzi na straż.

Straż przyjęła kozaków strzałami, od których padło ich dwunastu, poczem wobec tak bardzo przeważającej siły nieprzyjacielskiej cofnęła się w porządku.

Podwołoczyska. (Tel. wł.) W tutejszym magazynie cłowym zarekwirowano sześć samochodów, przeznaczonych do dalszego transportu do Rosyi.

Gdzie jest Moskal?

(Telegram Biura Wolfa.)

Berlin, 10 sierpnia.

Z licznych oddziałów kawalerii rosyjskiej, która w razie mobilizacji miała zalać Niemcy, silne masy wpadły na terytorium graniczne. Gdzież jednak jest wynik ofensywy, na którą Francja zawsze liczyła? Siła kawalerii rosyjskiej rozbiła się o ochronę granicy niemieckiej. Wczoraj nawet dwie kompanie obrony krajowej odparły atak piechoty rosyjskiej, która była wspierana przez karabiny maszynowe. Ani jednego Rosjanina niema na ziemi niemieckiej. Mobilizacja armii niemieckiej dokonała się bez najmniejszej przeszkody. — Transport wojsk do Rosyi jest w pełnym toku. — Korzyść, jaką Rosya miała przez utrzymanie tajemnicy mobilizacji wyrównano. Duch wojsk niemieckich jest wyborny.

Berlin, 10. sierpnia.

Trzy kompanie wojsk granicznych posilkowane przez artylerię polową odparły koło Eydkun rosyjską dywizję kawalerii przez granicę ku Ronejken.

Obrona Petersburga.

Berlin. (B. Wolfa.) Donosi z Kopahagii pod datą 8 bm.). „National Tidende“ donosi o zniszczeniu i poniedziałek Rosjanie zatopili u wejścia do portu przez Rosyan co następuje: W nie-do portu wielki parowiec, wysadzili w powietrze. Zakłady kolejowe i budowle nabrzeżne, podpalili, 30 magazynów, zniszczyli linie kolejowe i zamknęli wjazd do Petersburga minami. Władz strzeżony jest przez flotylę torpedowców.

Rosya na razie gada.

Petersburg. (Pet. Ag.) (Depesza nadeszła drogą na Berlin.) Car Mikołaj przyjął przedpołudniem w Pałacu zimowym w obecności naczelnego wodza armii W. Ks. Mikołaja Mikołajewicza wszystkich członków Dumy i Rady państwowej na u-

roczystem posłuchaniu. Car wygłosił następującą przemowę:

W tych dniach pełnych wzburzenia i niepokoju, jakie Rosya przechodzi, zasłałem wam moje pozdrowienie. Niemcy, a następnie także i Austro-Węgry wypowiedziały wojnę Rosyi. Wybuch uczuć patriotycznych miłości i wierności do tronu, który jak huragan (?) przeszedł przez kraj cały, jest dla mnie i dla was rekoimją. Mam nadzieję, że Rosya szczęśliwie przeprowadzi do końca wojnę, którą jej Pan zesłał. W tych jednomyślnych (!) objawach miłości i gotowości poświęcenia także i życia, czerpię siłę i patrzę w przyszłość ze spokojem i mocą. Nie bronimy jedynie gotowości i honoru Rosyi, lecz także braci Słowian, naszych współwyznawców i pobratymców (dziękujemy u-przejmie!... (Red.). Z radością widzę, że w tej chwili dokonywa się silne i nierozzerwalne połączenie Słowian z Rosyą (mo, no!) W przekonaniu, że wszyscy będziecie na swem stanowisku i pomożecie mi przetrwać próbę, jaka nam nie przyszła, spodziewam się, że wszyscy począwszy ode mnie, wypełnią swój obowiązek. Bóg Rosyi jest wielki.

Mowę tę przyjęli zebrani okrzykiem „Hurra“. Berlin. (TBK.) Biuro Wolfa ogłasza następujące sprawozdanie z Petersburga o posiedzeniu Dumy, opatrując je w nawiasie różnemi uwagami, które tu powtarzamy:

Minister spraw zagranicznych Sazonow, stwierdziwszy, że Rosya przyjęła zuchwałe wyzwanie (!) zaznacza, że po szczerych usiłowaniach Rosyi utrzymania pokoju nie uda się nieprzyjaciółom zrzucić na Rosyę odpowiedzialności za obecną pożagę światową. Nie dyplomacya Rosyi zagraża pokojowi Europy. Pokojowe stanowisk mocarstwo we Rosyi wywołało rozgoryczenie (!) jego wrogów, szczególnie zaś Austro-Węgier, z tych Austro-Węgier, które starały się ciągle zachwiać historyczne stanowisko Rosyi na Bałkanach. Austro-Węgry wywołały wewnętrzną wojnę Słowian, ruch, który dzięki Bogu przeciw nie wstrzyma dzieła zjednoczenia Słowian. Znany jest pretekst (!) do obecnej wojny. (Tak mówi minister cara o zamordowaniu arcyksięcia Franciszka Ferdynanda w Sarajewie). Rozdarte przez wewnętrzne rozruchy (!) postanowiły Austro-Węgry wyswobodzić się z nich zapomocą ciosu, który ma upokorzyć Rosyę, a Serbię uczynić wasalem. Rosya nie mogła odmówić Serbii opieki. Ani Rosya, ani Francya, lub Anglia nie mogły do tego dopuścić. Mimo to Rosya i jej sojusznicy czynili wielkie wysiłki, ażeby utrzymać pokój i wrogowie Rosyi omylili się biorąc pracę pokojową za objaw słabości. Nawet po prowokacji, (prowokacya pochodziła ze strony Rosyi), Rosya usiłowała pokój ratować, czyniąc sama, jak jej sprzymierzeńcy nadal starania. Gdy Rosya ze względu na mobilizacyę Austro-Węgier wydała podobne zarządzenia car swem słowem cesarskiem zapewnił cesarza Wilhelma, że Rosya nie użyje gwałtu dopóki będzie nadzieja załatwienia zatargu w drodze nieprzyjacielskiej. Głos cara nie został wysłuchany a Niemcy wypowiedziały Rosyi wojnę. (Sazonow wspomina tu o rosyjskiej powszechnej mobilizacji, która była groźbą wojenną przeciw Niemcom i którą — jak wiedział — Niemcy za taką musiały uważać). W dalszym ciągu Niemcy rozpoczęły wojnę powodując naruszenia traktatów neutralności, które same podpisały. W obecnej wojnie walczy Rosya o swoją ziemię i o swoje wielkomocarstwowe stanowisko (brawa). Rosya i jej sojusznicy nie mogą dopuścić, ażeby nad Europą panowały Niemcy i ich sojusznicy.

Konstantynopol. (TBK.) „Ikdan“ dowiaduje się ze strony kompetentnej, że Rosjanie od kilku dni opuszczają z największym pośpiechem okolice nad granicą turecko-rosyjską i przy tym odwrócić w głąb kraju palą magazyny z żywnością. Dywizya kawalerii cofnęła się do Kars. Wielka ilość dezertów rosyjskich chroni się do Turcyi. W Baku przyszło do rozruchów pośród rezerwistów, przyczem zabito dyrektora policyi.

Na południu.

(Telegram c. k. Biura korespondencyjnego.)

Wiedeń, 10. sierpnia.

Na południowym placu wojny nad Driną i Sawą panuje na ogół spokój. Także wczoraj oddział

Czarnogórców starał się wtargnąć przez granicę hercegowińską. Wczoraj popołudniu Czarnogórcy ponownie otworzyli ogień na Teodo, jednakowoż strzały były zupełnie bezskuteczne.

Porażka korpusu francuskiego.

(Telegram Biura Wolfa.)

Berlin, 10. sierpnia.

Nieprzyjacieli, który dotarł z Belfortu aż do Młuzu w Alzacyi, jak się zdaje VII francuski korpus armii i jedna dywizya piechoty, załogująca w Belfort, została dziś przez wojska niemieckie z pozycji wzmocnionej na zachód od Młuzu odparta w kierunku południowym. Straty wojska niemieckiego nie są znaczne, straty Francuzów wielkie.

Berlin. (TBK.) „Berl. Tgbl.“ donosi za zezwoleniem władz wojskowych, że jeden z balonów Zeppelina brał skuteczny udział w walce koło Leodyum. Z balonu rzucono wprzód bombę z wysokością 600 m., która nie eksplodowała, następnie balon zniżył się do 300 m. i rzucił 12 bomb, które wylądowały i w kilku punktach miasta wzniciły pożar.

Berlin. (TBK.) „Kreuz Zeitung“ pisze: Belgia spodziewała się, że zatrzyma koło Leodyum armię niemiecką 3 lub 4 tygodnie, tem większe jest znaczenie sukcesu niemieckiego.

Jak donoszą z Alzacyi Alzacczycy przyjeżdżający z Francyi są rozgoryczeni z powodu złego obchodzenia się z nimi we Francyi, starano się tam zmusić ich do pozostania i traktowano ich w sposób haniebny.

Berlin. (TBK.) Kierownik biura prasowego sztabu generalnego przedstawił wczoraj na konferencji z przedstawicielami prasy miejscowej dotychczasowe sukcesy oręża niemieckiego. Podniósł, że zarząd wojskowy nie może konkurować z fabrykacyą kłamstw zagranicy. Wspomniał, że usiłowano zmylić komendę wojskową przez fałszywy telegram o rzekomem lądowaniu angielskiego korpusu ekspedycyjnego. Jako nadawca telegramu fungowało jedno z prezydentów kraju, że mistyfikacyę natychmiast spostrzeżono, należy zawdzięczyć jedynie wypadkowi. Wkroczenie rosyjskiej kawalerii do Niemiec zostało udaremnione przez wojska graniczne. Pierwsze straty odnosily się do walk na granicy wschodniej, przez nie chroniono prowincye pruskie.

Berlin. (TBK.) Przedstawiciel biura Wolfa w Brukseli, donosi z Goch: Wczoraj ogłoszono w Belgii stan oblężenia, w nocy wszyscy Niemcy otrzymali wezwanie do opuszczenia kraju w jak najkrótszym czasie. To co się rozegrało w ostatnich dniach w Brukseli, przechodzi najdziwniejsze fantazyje. Od chwili wypowiedzenia wojny, które nastąpiło we wtorek, tłum zburzył wszystkie sklepy należące do Niemców lub sprzedające towary niemieckie. Zdjęto wszystkie szyldy, na których było jakieś słowo niemieckie. Każdy człowiek, który wyglądał na Niemca, był na ulicy atakowany lub podejrzywany o szpiegostwo. Szerzono najnieprawdziwszą wiadomość i rozpowszechniano je przez prasę. Między innemi doniesiono, że żołnierze niemieccy próbowali zamordować komendanta twierdzy w Leodyum, generała Lemana, który walecznie się bronił. Niektóre dzienniki niemieckie doniosły, że żołnierze niemieccy nie są należycie zaopatrzeni. Dzienniki zamieściły gwałtowne ataki na cesarza Wilhelma. Słowem nienawiść do Niemców głoszona w sposób fanatyczny. Prawie co nos tysiące Niemców pod osłoną amerykańskiego konsula generalnego wyjeżdża z Belgii drogą na Holandiyę. Oficerowie i gwardya obywatelska dają im ochronę. Oni też wreszcie od piątku zaczęli wraz z władzami miejskimi przeciwdziałać gorączce poszukiwania szpiegów.

Berlin. (Biuro Wolfa.) Francuskie dzienniki, wśród nich i organa urzędowe, rozpowszechniają zaprzeczenie zajęcia Leodyum przez Niemców, jakoeż twierdzenie, że zaopatrzenie wojsk niemieckich w Belgii nie jest zagrożone. Obie wiadomości są kłamliwe i świadczą, jak bezwartościowe są nawet urzędowe doniesienia francuskie.

Berlin. (Tel. wł.) Głosi autorowie niemieccy Ludwik Ganghofer liczący lat 59 i Ryszard Deh-

Berlin. (TBK.) Tutejsza duńska kolonia ogłasza odezwę do Duńczyków berlińskich tej treści: My, którzy tu od lat żyjemy, wzywamy wszystkich rodaków, aby w tych poważnych wojennych czasach pomagali czynnie z serca swym niemieckim przyjaciółom i okazywali im swą przyjaźń i sympatyę.

„Śmiały” krok Anglii.

Berlin. (TBK.) Prasa omawia ze spokojem zajęcie Lome przez Anglików.

„Lokal Anzeiger” pisze: Znamieniem jest dla różnicy między niemieckim a angielskim duchem fakt, że pierwszym czynem wojennym Albionu było wkroczenie do iasta niebronionego i do kolonii jaknajbardziej izolowanej, podczas gdy niemieccy marynarze udali się do portu londyńskiego na małym parowcu.

Londyn. (Tel. wł.) Rząd angielski wydał proklamację o kontrabandzie wojennej z naznaczeniem dnia 14 sierpnia jako terminu do opuszczenia angielskich portów przez handlowe okręty nieprzyjacielskie.

Dobry początek!

Berlin. (TBK.) Jak dzienniki donoszą, Niemcy wracający z Finlandyi opowiadają, że **dreadnought** rosyjski, „Św. Andrzej” ugrzązł koło **Hangoo**. Okręt do połowy długości znajduje się w wodzie Rosyanie czują się niepewni na swych wybrzeżach.

Piękny połów.

Lipsk. (Tel. wł.) „L. N. N.” donoszą, że policy niemieckiej udało się po długiej walce **aresztować** pięciu szpiegów rosyjskich w **automobilu**, przebranych za kobiety; znaleziono przy nich **18 bomb**, **25 nabojów dynamitowych** i **50.000 fr. w złocie**.

Japonia ma czas.

(Telegram naszego korespondenta).

Wiedeń, 10. sierpnia.

(c) **Oświadczenie Japonii** (powołujące się na sojusz z Anglią — Red.) **oceniane jest w wiedeńskich kółach korzystnie**. Jest bowiem rzeczą nieprawdopodobną, by wypadki wojenne przerzuciły się na wody Oceanu Spokojnego, w którym to wypadku zachodzić ma casus foederis. Japonia niebiedzie więc miała sposobności czynnie stanąć po stronie swej sojuszniczki. Japonia w czasie zamętu meksykańskiego zachowała się wobec Stanów Zjednoczonych zupełnie poprawnie, przypuszczając należy, że i teraz nie będzie stawiała przeszkód Stanom w utrzymaniu handlu transatlantyckiego.

Wystąpienie Japonii przeciw Rosji w późniejszym momencie wojny nie jest wykluczone.

Postawa Europy.

Sofia. (TBK.) Prezydent gabinetu Radosław oświadczył w Sobranii, że **Bułgaria zdecydowana jest zachować neutralność do końca**. Rząd domaga się zaprowadzenia stanu oblężenia w całym kraju ze względu na międzynarodowe położenie. Gdyby mimo tej neutralności granice królestwa zostały naruszone, rząd jest na wszelkie ewentualności przygotowany.

Sofia. (TBK.) Agencja bułgarska donosi: Rząd otrzymał wiadomość, że wielu Greków skoncentrowanych jest w Salonikach pod pozorem ściągania band bułgarskich w Macedonii.

Konstantynopol. (TBK.) Celem złagodzenia zarządzeń mobilizacyjnych rząd wydał dekret, pozwalający Mahometanom i obywatelom nie mahometaniskim na wykupywanie się od służby wojennej przez zapłacenie pewnej taksy.

Prasa turecka okazuje szczerą sympatyę dla

Austro - Węgier i Niemiec, atakuje zaś Anglię za skonfiskowanie tureckich dreadnoughtów.

Konstantynopol. (TBK.) Dziennik urzędowy ogłasza **trade**, mocą którego udziela się ministerstwu wojny dodatkowo kredyt 3 milionów funtów tureckich.

Bukareszt. (TBK.) Dziennik „Seara” pisze: Jeśli Rumunia na własne życzenie, albo pod przymusem wypadków byłaby spowodowana wyjść ze swej neutralności, to nie ulega wątpliwości, że **najkorzystniejszym dla niej stanowiskiem będzie o powiedzenie się przy mocarstwach centralnych**.

Strzały do automobilu.

Celowiec. (TBK.) Hrabina **Lucya Krystalnik** udała się wczoraj wieczorem z Celowca w **automobilu** do Gorycy, aby tam spełnić swe obowiązki wydziałowej Czerwonego Krzyża. Hrabina miała legitymację wystawioną przez rząd krajowy, **ale na kilkakrotne wołanie straży wojskowej, którego widocznie nie słyszała, nie zatrzymała się**. **Straż strzelała na automobil i hrabina została zbita**. Była ona bardzo gorliwym członkiem Czerwonego Krzyża.

Celowiec. (TBK.) Śmierć hrabiny Krystalnik należy sprowadzić do tego, że nie usłyszała ona wołania posterunku.

Pożegnanie żołnierzy przez następcę tronu.

Lwów, 11. sierpnia.

(t) Jeden z ostatnich numerów „Pester Lloyd” przyniósł opis niezmiernie sympatycznych scen, jakie rozegrały się przed paru dniami na dworcu budapeszteńskim, kiedy następcę tronu, arc. Karol Franciszek Józef zegnał tam w zastępstwie cesarza przejeżdżające przez ten dworzec, a zdążające na plac boju pułki wojskowe.

Młody arcyksiążę, ubrany w mundur pułkownika dragonów, stał się na dworcu parę minut przed przybyciem pociągu i korzystając z wolnej chwili spożył skromne śniadanie.

Przeciągły gwizd lokomotywy dał znak o nadejściu pociągu. Arcyksiążę zwrócił się naprzód do maszynisty ze słowami:

— Vigyazzon az en katonaimra! (Uważaj pan na moich żołnierzy!).

Na widok młodego oblicza następcy tronu, rozległ się z tysięcy piersi żołnierskich gromki okrzyk „Ejlen!”, na co arcyksiążę odpowiedział żołnierskim ukłonem. Skierował się następnie do ostatnich wozów zajętych przez oficerów. Ci powyskakiwali tymczasem na peron i otoczyli arcyksięcia, który polecił ich wszystkim sobie przedstawić i serdecznie z każdym z nich rozmawiał. Lody etykiety nawet przysły. Ujęci uprzejmością i przystępnością przyszłego dziedzica korony Habsburgów, oficerowie podeszli doń bliżej i unieśli go na ramionach. Wśród ogłuszających, entuzjastycznych okrzyków „Ejlen!” przeszedł oryginalny korowód wzdłuż całego pociągu; kiedy zbliżono się do ostatniego wagonu, oficerowie dobyli szabel i ślubowali raz jeszcze życie oddać za ojczyznę:

— Niech żyje król! Niech żyje dynastia! Życie i krew za ojczyznę! — oto okrzyki, jakimi zegnano arcyksięcia.

Tymczasem nadeszła pora odjazdu. Oficerowie zajęli więc przedko swe miejsca. Pociąg rusza. I znowu zabrzmiało donośne „Ejlen!”, jako pożegnanie dla króla i jego przedstawiciela.

Po chwili nadszedł drugi pociąg. Zatrzymał się na dworcu, celem wzięcia zapasów wody. Żołnierze wysiadają z wagonów, bo i oni spragnieni i chcą się napić wody. Spieszą gromadnie do studni. Wtem ujrżeli arcyksięcia — następcę tronu, który się zjawił, aby wobec nich być tłumaczem uczuć sędziwego monarchy i przynieść im jego błogosławieństwo na drogę i walkę. Cały pułk prawie otoczył wnet arcyksięcia, najbliżsi dopadli mu do stóp, potem wznieśli go na ramionach w górę a równocześnie z tysiąca piersi rozległ się okrzyk „Ejlen!”, „Hoch!”, i „Na udar” — bo rozmaitej narodowości byli tam żołnierze choć wszyscy jedną myślą i jednym uczuciem przejęci.

Do następcy tronu zbliża się w tej chwili pe-

wien major i pyta się, czy może mu coś pokazać. Arcyksiążę godzi się — a wówczas ów major doprowadza go do jednego z wagonów, skąd wychyla się ładna, szlachetna głowa konia.

— Wszak to mój pierwszy koń służbowy! — zawołał uradowany arcyksiążę i wskoczył do wagonu, aby pogłaskać swego dawnego ulubieńca z czasów, kiedy jako podporucznik służył przy kawalerii.

Jeszcze kilka słów z oficerami i krótkie, serdeczne pożegnanie, poczem pociąg ruszył, uwożąc żołnierzy na trudy ciężkiej, oby zwycięskiej walki!..

DO OBYWATELI

WSPÓŁWYZNAWCOW!

Dla narodu polskiego bije godzina dziejów. **Luna wolności świta**. Na całym obszarze ziem polskich, gdzie tylko serce polskie uderza i brzmi przecudna jego mowa, mowa, w której poznawać, czuć i myśleć od dzieciństwa się uczymy, wyteża się wola do czynu, wysila rozum do jego skuteczności.

Młodzież chwyciła za oręż. Szykuje własną armię. Wsparta o siły wojsk państwowych, przeszła już Wisłę i Wartę, zdobywa Miechów, odniosła pierwsze zwycięstwo, spieszy ku Warszawie na wieżach stolicy polskie zatknąć sztandary.

W tej od pokoleń czterech upragnionej chwili my, młodzież żydowska, zasilająca polskie pułki strzeleckie, do Was zwracamy się **Współwyznawcy nasi**. Gdy dokoła wszczyna się walka orężna z ciemnością, który i Waszym jest wrogiem, walka o wolność tej ziemi, w której prochy Ojców Waszych, Dziadów i Pradziadów spoczęły, na której i dzieci Wasze i wnuki żyć i umierać będą, pamiętajcie, że nie wolno Wam zostać na uboczu biernymi tylko widzami. Gdy losy świata się wąż i Wasza wola musi zaciążyć na szali przyszłości, bo tylko słabi są nieobecni tam, gdzie **obecność jest dziełem obowiązku, siły i mądrości**.

My, żydzi polscy, stanowimy integralną część Ojczyzny, która nas żywi i broni. Korzeniami bytu swego wrosliśmy w polską glebę, tu od wieków pała się nasze ogniska domowe, tu pod opieką dobroczynności praw powstawały warsztaty naszej pracy, podstawy naszego istnienia. Przysypana popiołami codziennej martwoty, przygasła zgiełkiem stronnicych targów iskra polszczyzny, co tli w piersiach Waszych, dziś, gdy zadał wichur dziejowy, niech płonie ogniem i blaskiem! Pomnijcie, że na ziemiach polskich podwójną bracia Wasi cierpią niedolę, polską i żydowską, nierozzerwalnym splecioną węzłem.

„Najtrzeźwiejsi z ludów, z praktycznych najpraktyczniejsi”, zważcie, że dla Ojczyzny nastał dziś wreszcie moment, w którym wyrocznie z entuzjazmu naszych serc wykwitłe, trzeźwy nakaz rozumu i praktyczna rachuba po raz pierwszy narreszcie spełnić przyrzeka. **Sumienie polskie, godność ludzka, obowiązek polityczny każe Wam w walce tej wziąć udział, Braciom za Wisłą i Bugiem pospieszyć z odsieczą, rozbić jarzmo stuletniej niewoli, z odwiecznym wrogiem naszym stoczyć ostateczny porachunek**.

Żydzi polscy! Okażcie, że jesteście ludem o mężnym sercu i dumnym czołem! Kto z Was zdolny do oręża, niech spieszy w walczące szeregi! Nie wstrzymujcie synów Waszych od daniny krwi, którą Wam Bóg dziejów, potężny Jehowa, w księgi swe zapisze. Żydzi polscy! Nie szczędźcie mienia na pomoc tej walce, która i o Wasze losy się rozgrywa! Nie skąpcie żadnych ofiar! Bądźcie rozrzutni sercem i duszą całą w czynach przed światem zaświadczyć, że umiecie być pierwszymi obywatelami Ojczyzny, kiedy Was do tych czynów ogromny głos Jej wola!

„Zjednoczenie” stow. polskiej młodzieży akad. wyzn. moż.

Z CZERWONEGO KRZYŻA.

Wydział po dokładnem rozpatrzeniu oświadczeń co do zaopiekowania się rannymi i ozdrowieńcami ze strony osób prywatnych, instytucji, stowarzyszeń i miast, donosi iż **na razie przyjmuje i**

uwzględnia tylko te oferty, które ofiarują **bezpłatnie** nie tylko pomieszczenie, lecz także utrzymanie, przewóz, opiekę lekarską — wogóle całkowitą opiekę bezpłatną.

Zaznaczamy więc, aby dotyczące osoby, prywatne instytucje, stowarzyszenia i miasta, już obecnie tak się przygotowały, aby natychmiast po odebraniu telegramu od nas mogły przyjąć chorych. Oraz prosimy tych wszystkich innych, którzy zaciągarwali tylko pomieszczenie, lub wogóle nie dali wymaganej całkowitej opieki bezpłatnej, aby ze względu na grozę i powagę chwili w miarę możliwości uzupełnili swoje oświadczenie.

Przypominamy oraz Szanownej Publiczności, że odznaki Czerwonego Krzyża będą udzielone dopiero wraz z przesłaniem chorych i rannych.

Wiedeń. (TBK). Napływają wciąż liczne składki na Czerwony Krzyż. Arc. Marya Rajnerowa dała ostatnio 2000 kor., Bank Obrotowy 25.000, giełda produktów 100 kor., itd.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Dziś (wtorek) rz.-kat. Zuzanny, gr.-kat. Kałynyka.

Przepowiednia pogody: Gal. wschod.: Niepewnie, nieco cieplej, słabnący wiatr, pogoda piękna; Gal. zachod.: Pogodnie, niepewnie, ciepło; Pol. wschod.: mierny wiatr.

Z Sokoła-Macierzy. Upraszamy uprzejmie o składanie w kancelaryi Towarzystwa przy ul. Zimorowicza l. 8, peleryn koloru ciemnego dla drużyn kennyh.

Polska służba sanitarna. Osoby zbierające składki na „Polską Służbę Sanitarną“ mają się wylegitymować poleceniem zaopatrzoną w podpis szefa Polskiej Służby Sanitarnej, p. prof. Cieszyńskiego.

Dr. Feuerstein złożył drugą część datku w kwocie 432 kor. na patrol sanitarny, za pośrednictwem Związku strzeleckiego.

Komisja kwaterunkowa Polskich Drużyn Strzeleckich zwraca się z gorącą prośbą do mieszkańców Lwowa o zgłaszanie zbędnych sienników, materaców, nakryć, poduszek itp. rzeczy potrzebnych na kwaterach dla przybywających i zgłaszających się Strzelców. Zgłoszenia przy-

muje codziennie komisja kwaterunkowa w intendanturze Polskich Drużyn Strzeleckich, ulica Krasickich l. 8. (obok ogrodu pojezuickiego) od 8 rano do 8 wieczorem. Rzeczy zgłoszone zbiera się od ofiarodawców za okazaniem upoważnienia.

Adamówka, pod którą odbyła się potyczka austriackiej straży granicznej z kozakami, o czym donieśliśmy już, jest to wieś należąca do ordynacji ks. Czartoryskich, której stolicą jest Sieniawa (powiat jarosławski). Jej nazwa pochodzi, jak łatwo się domyśleć, od imienia księcia generała ziem Podolskich. Niedaleko leży Izabelin, nazwany tak od imienia małżonki ks. generała. Okolica zamieszkała przez ludność polską i ruską. Najbliższa miejscowość za kordonem Tarnogród, jest małym miasteczkiem, oddalonym od kilka wiorst od komory granicznej Majdan. Do niedawna prowadził tędy główny szlak przemysłników, dostarczających koni z Królestwa Polskiego.

Baczność jeźdźcy! Zwraca się jak najusilniej uwagę publiczności w jej własnym interesie, że wszystkie samochody, motocykle, rowery i jakiegokolwiek pojazdy powinny się bezwarunkowo zatrzymać na wezwanie posterunków wojskowych, żandarmerii i innych organów bezpieczeństwa, gdyż w przeciwnym razie narażają się na niebezpieczeństwo, iż będą ostrzeżiwane.

W sprawie sprzedaży soli. Wobec fałszywie i tendencyjnie rozsyłanych wieści o rzekomym braku soli we Lwowie stwierdza kraj. Zarząd sprzedaży soli z całym naciskiem, że od dnia ogłoszenia mobilizacji sprowadził do Lwowa zapasy soli z całym naciskiem, że od dnia ogłoszenia mobilizacji sprowadził do Lwowa zapasy soli 3-krotnie większe, aniżeli to czynił w warunkach normalnych. Rzekomy brak soli pochodzi więc stąd, że — jak urzędowo zostało stwierdzone — publiczność zakupuje większe ilości soli i czyni z nich zapasy, dochodzące nieraz od 25—50 topek, wobec czego sól bardzo szybko znika ze składów, gdy tymczasem wiele osób musi odchodzić bez soli.

Również pogłoski o zamierzonym rzekomym zastanowieniu produkcji soli, jak też o niemożliwości dostawy tejże, są tylko wyssłem niesumien-nych spekulantów, polujących na łatwowierność naszej publiczności i łatwość jej wyzyskiwania; Wydział krajowy poczynił bowiem u wszystkich kompetentnych czynników wszelkie kroki z po-myślnym rezultatem, tak, że dostawa soli nie

tylko dla Lwowa, lecz i dla całego nie dozna żadnej przeszkody.

Aby uspokoić publiczność gromadzi Wydział krajowy w porozumieniu z magistratem król. stoł. miasta Lwowa znaczniejsze zapasy soli, (10 wagonów) w magazynach miejskich.

Celem utrzymania stałej równowagi w sprzedaży soli i umożliwienia całej publiczności nabywania soli normalnie dla codziennych potrzeb, polecił kraj. Zarząd sprzedaży soli swoim organem, aby nikomu nie wydawano w jednym dniu więcej soli, niżli 1 topkę, czyli 1 klg.

Jeśli więc publiczność zastosuje się do powyższego zarządzenia i w imię porządku publicznego nie będzie czyniła niepotrzebnie nadmiernych zapasów soli, ustanie z pewnością popłoch w mieście i okaże się, że zapasy soli na składach naszych są nie tylko wystarczające, lecz nawet większe na potrzebę.

Ponieważ zarządzenie co do sprzedawania pojedynczymi topkami, już dawno wydanemu, nie byli sklepikarze posłuszni, widział się Zarząd sprzedaży soli zmuszonym urządzić sprzedaż soli w 4 miejscach, tj. przy ul. Łyczakowskiej 24, ul. Zyblkiewicza 13, Na Błonie 2 i na Żółkiewskiej 48 — oprócz głównego składu na ul. Kamińskiego 4.

Mylnie wiadomości. Odnośnie do notatki zamieszczonej w „Przeglądzie poniedziałkowym“ o aresztowaniu za przekroczenie taryfy maksymalnej między innymi Zygfryda Krebsa, prosi nas p. Zygfryd Krebs, właściciel fabryki wódek o stwierdzenie, że wzmianka ta nie odnosi się do niego, lecz prawdopodobnie do jego imiennika, H. Krebsa, szynkarza przy ul. Łyczakowskiej.

Płaszcz gumowe dla wojskowych i cywilnych w niebywałym wyborze na składzie HEILMAN KOHN i SYNOWIE, Lwów, plac Maryacki l. 5. 8186

ZBOŻE.

Budapeszt, 10. sierpnia 1914.

Pszonica na październik 14/30—15/31, na kwiecień 14/70 do 15/71 o 15 h. taniej. Żyto na paźdz. 10/95 — 10/96. na kwiecień 11/20 o 25 do 30 h. taniej. Jęczmień na paźdz. 8/50, na kwiecień 8/85, Owies 10/52 Kukurudza 7/99 — 8/10 o 10 h. taniej.

E. MANLEVE RHODES

MAŁY EOHIPPUS.

(Ciąg dalszy.)

— Wciąż z tym Johnem Wesleyem, obruszył się Dines. Ty myślisz, że wszystko zaczyna się i kończy na tym starym durniu. Tymczasem on przyjechał dopiero wtedy, kiedy wszystko było już gotowe. Nie mogę przecie skłamać. Ja uczyniłem wszystko, przy pomocy mojej małej sierki.

Chyba musiałeś ją kazać wyostrzyć, zaśmiał się Jeff. Opowiedz mi, jak to było.

— Co prawda, to nie ma co opowiadać, tak dalece, bronił się Dines, znowu skromny i nieśmiały. Prawdę mówiąc, to i pomoc miałem niezgorzszą. Był tam pewien młodzieniec, który najpierw poddał mi myśl, że to nie ty byłeś sprawcą.

— To pewnie dyabeł, rzekł Jeff, puszczając mimo uszu obelgę.

— Właśnie. Jego nazwisko jest White, Billy White D. C. i U. C.

— Nie pamiętam tych tytułów, zauważył Jeff.

— O, inicyały te oznaczają: Dzielnny Chłop i Uczciwy Człowiek. Zresztą to wszystko jedno. Jak już powiedziałem, Billy był pewny, że to nie ty. Obstał przy tem uparcie, że w chwili, gdy po-pełniono zbrodnię, byłeś w jakimś ogrodzie.

Johnny, którego kąciki ust drgały jakby w tłumionym śmiechu, zaczął się z nagle zajęciem przypatrywać gałęziom jabłoni, zwisającym mu ponad głową. Nie wspominał więcej o ogrodzie.

— A potem przypomniałem sobie twój wypadek z Nigger Baby i zacząłem myśleć, że może ty

i naprawdę nie włamałeś się do tej kasy. Były też i inne szczegóły — zupełnie drobne — które ka-zały przypuszczać Billowi i Jimowi Philips, bo i on brał udział w tej zabawie, że to pewnie Lake, tylko że nie mieli na to nietylko dowodu, ale nawet cienia dowodu. I tu zaczyna się moja rola.

— Cóż dalej, nalegał Jeff niecierpliwie, gdy John przerwał na chwilę opowiadanie.

— Rzecz sama jest bardzo prosta, jeżeli się raz wie, o co chodzi, mówił John skromnie. Czytałem bardzo wiele tych powieści kryminalnych, Holmesów i innych. Przedewszystkiem skłoniłem Billa do tego, by pod jakimś pretekstem usunął na noc z domu Lake'a jego siostrę, żeby się nie przestraszyła. Potem ja i Billy i Jim Phillips i Monte włamaliśmy się do mieszkania Lake'a i rozsadziliśmy dynamitem jego prywatną kasę. Poszło to bardzo łatwo. Odkąd popełniono tę kradzież u Lake'a, każdy opowiada tylko o tem, jak się najlepiej rozbiła kasa. Poprostu zabawka dla dziecka. Dziwne tylko jest, jak człowiek tu i ówdzie zbiera małe okruchy pożytecznych wiadomości, które mu się potem najniespodziewaniej przydają. A ile to takich rzeczy się zapomina. Tym razem spisałem sobie wszystko dokładnie, żeby nie zapomnieć.

— Cóż dalej? niecierpliwiał się Jeff.

— No, cóż! Wewnątrz kasy były pieniądze, wszystkie banknoty i wszystko złoto, którego brakowało w banku.

Jeff obrzucił wymownem spojrzeniem nowe siedło Dinesa.

— Zatrzymałem trochę, może pół kwarty, a może więcej — tej żółtej substancji na pamiętkę, wyjaśniał Johnny. Nie żądam przecie zapłaty za dobry czyn... I na tem koniec.

— Ten Lake, to skończony łotrzyk, zauważył Jeff, jakby zamyślony.

— I cóż ty na to wszystko? pytał John.

— O dziękuję wam wszystkim, dziękuję! Okazaliście iście cudowną bystrość. Ale powiedz no Johnny, gdyby tak w kasie u Lake'a nie było tych pieniędzy, czy położenie wasze nie byłoby... nieprzyjemne?

— Kiedy Bill był prawie pewny, że to Lake, I przypuszczaliśmy, że nie zadał sobie trudu wyniesienia pieniędzy, mając ciebie, jako kozła ofiarnego. Dlaczego właściwie wzięłeś to wszystko na siebie?

— Przeciw nie — dlaczego ten twój Billy myślał, że to Lake?

Johnny opowiedział mu wszystkie domysły White'a.

— Mądrze to wykombinował — prawda? kończył swe opowiadanie. A jednak byłby może nie natrafił na ślad właściwy, gdyby nie to, że wiedział na pewno, że o tej godzinie byłeś w ogrodzie. Czy Johna znów powróciły do jabłoni.

— Wiesz Dines, zaczął Jeff, przyszedłem do przekonania, że ci ludzie z Arkadyi, to przecie nie taka hołota, jak nam się wydawało w Rain-
bow. Taki n. p. mr. White, albo Griffith, albo Gibson... czy mówiłem ci już o Gibsonie?

John roześmiał się szeroko. Był tak mały, że uśmiech jego wydawał się większym, niż był w istocie.

— Widziałem Griffitha, rzekł i opowiedział mi swoje przygody. Jest zupełnie zdruzgotany.

— To nie widziałeś Gibsona — rzekł Jeff, puszczając mimo uszu relację o Griffithie — czy znasz go wogóle.

d. n.)

